ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 45 (4504).
3 МАРТ ЖУМА 1972 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

«ЛУНА-20» АВТОМАТ СТАНЦИЯСИНИ ЯРАТИШДА ВА ОЙ ЗАМИНИ НАМУНАЛАРИНИ ЕРГА ОЛИБ КЕЛИШДА ҚАТНАШГАН ОЛИМЛАР, КОНСТРУКТОРЛАР, ИНЖЕНЕРЛАР, ТЕХНИКЛАР, ИШЧИЛАРГА, ҲАММА КОЛЛЕКТИВЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Космосни ўзлаштириш тарихига яна бир ёрқин саҳифа ёзилди. 1972 йил, 14 февралда Совет «Луна—20» автомат станцияси Ойга йўл олди, унга етиб боргач, Ойнинг Сероблик денгизи билан Кризислар денгизи оралиғида белгилаб қўйилган тоғли материк районига оҳиста қўнди. «Луна-20» станцияси пармалаш ёрдамида Ой заминидан намуналар олди, — сўнгра космик ракета Ой юзасидан Ерга қараб учди. Ерга яқинлашиб учиб келган пайтда Ой замини намуналари жойланган қайтарилувчи аппарат ундан ажралиб чиқди. Аэродинамик тормозланишдан сўнг 1972 йил 25 февралда аппарат Совет Иттифоқининг тегишли районига қўнди.

«Луна—20» автомат станциясини учириш юзасидан белгиланган программа тўла-тўкис бажарилди. Станциянинг ҳамма системалари ва Ердаги комплексларнинг воситалари аниқ ва пухта ишлади.

Совет фани ва техникасининг Ойни ва космик фазони тадқиқ қилишдаги янги муваффақияти — ССР Иттифоқининг 50 йиллиги шонли юбилейига тайёргарлик кўраётган социалистик Ватанимиз шонли ишчилар синфи, олимлари, конструкторлари, инженерлари ва техниклари илҳомбахш меҳнатининг натижасидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети «Луна—20» автомат станциясини яратишда ва унинг парвозини амалга оширишда қатнашган ҳамма коллективлар ва ташкилотларни, ҳамма иштирокчиларни қизғин табриклайдилар.

Ижодкор ва бунёдкор совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин Ватан манфаатлари йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — КПСС!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, «Луна—20» автомат станциясини яратиш, учириш ва парвозини амалга оширишда қатнашган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига шуни маълум қиламизки, автомат аппаратни Ойнинг бориши қийин бўлган материк районига қўндириш, Ой заминини пармалаш ва унинг намуналарини Совет Иттифоқининг тегишли районига келтиришдан иборат мураккаб илмий-техникавий вазифа муваффақиятли равишда ҳал этилди.

«Луна—20» станциясини учиришнинг ҳамма босқичларида — Ер—Ой трассасида, Ой атрофидаги орбитада, уни Ойнинг белгиланган районига оҳиста қўндириш, Ой заминини пармалаб, ундан намуналар олиш, космик ракетанинг Ойдан кўтарилиши, унинг Ер томон парвоз қилиши, қайтарилувчи аппаратни Ерга қўндиришда — станция аппаратлари ва системалари, команда—ўлчов ва қидирув комплексларининг воситалари аниқ ва пухта ишлади.

«Луна—20» станциясини учириш программаси муваффақиятли амалга оширилганлиги космик фазони тадқиқ қилишда ҳамда Ой юзасидан ва Қуёш системаси планеталаридан илмий ахборот олиш учун автомат аппаратларнинг катта имкониятлари борлигини яна исботлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, СССР Олий Совети Президиумини, Совет ҳукуматини ва бутун совет халқини ишонтириб айтамизки, биз ўзимизнинг бутун кучимиз ва маҳоратимизни халқимиз ва бутун инсоният бахт-саодати йўлида космик фазони тадқиқ қилиш ва ўзлаштириш учун совет космик техникасининг янги намуналарини яратиш соҳасида партия билан ҳукумат қўйган вазифаларни бажаришга сарф қиламиз.

ЭНГ ОММАВИЙ ТАШКИЛОТ

Атрофингга боқ, қувон, фахрлан, азиз дўстим. Кўраяпсанми, юртимиз чиройига йил сайин чирой қўшилиб, шаҳар ва қишлоқларимизнинг жамоли гулдек очилиб бормоқда. Совет кишиларининг турмуши фаровон, улар тўқ ва бадавлат яшамоқдалар. Бу — жонажон партиямизнинг ғамхўрлиги тимсолидир. Бу, ҳукуматимизнинг меҳрибонлиги рамзидир. Бунда ҳеч шубҳасиз меҳнаткашларнинг оммавий ташкилоти бўлган касаба союзларининг ҳам роли бекиёсдир.

«Касаба союзлари социалистик демократиянинг умумий системасида, меҳнаткашларни давлат ва жамоат ишларини бошқаришга жалб этишда энг муҳим бўғинларининг биридир, — дейилади ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездига қилган ҳисобот докладида, — улар давлат планларини ишлаб чиқаришдан тортиб, ҳар бир корхонанинг ишини бошқаришгача халқ хўжалигини ривожлантиришнинг кўп вазифаларини ҳал этишда қатнашмоқдалар».

Бугун Тошкентда очиладиган республика касаба союзлари X съездида касаба союзларининг КПСС XXIV съезди кўрсатмаларини амалга ошира бориб, қўлга киритаётган ютуқларига якун ясалади. Тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини бажаришда касаба союзлари олдида турган муҳим вазифалар белгилаб олинади. Бу съездга областимиз касаба союзлари ҳам муносиб совғалар билан етиб келдилар. Саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида, хуллас халқ хўжалигини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган ҳар бир соҳада қўлга киритилган ютуқларда касаба союзларининг ташкилотчилик, сафарбарлик роли ниҳоятда салмоқли бўлди.

Дарҳақиқат, уларнинг фаолияти ғоят сермазмун ва кўп қирралидир. Касаба союзлари ишлаб чиқаришнинг чинакам жонкуярлари сифатида белгиланган план ва мажбуриятларнинг ўз муддатида ва сифатли бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ҳар бир корхона, ҳар бир муассаса, колхоз ва совхозларнинг кундалик ижтимоий ҳаётида муҳим роль ўйнамоқдалар.

Одамнинг кайфи чоғ бўлса, меҳнати унумли бўлади. Бу аввало инсоннинг саломатлигига, турмушнинг фаровон бўлишига, ўзи бажараётган ишдан ўзи қаноат ҳосил қилишига, яхши еб, яхши кийиниш билан бирга яхши дам олишига боғлиқдир. Одамларнинг туб манфаатлари ҳақида ғамхўрлик қилиш эса касаба союзлари фаолиятининг мағзидир. Буни областимиз касаба союзлари мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Ҳар йили касаба союзлари йўлланмаси билан неча-неча юзлаб ишчи-хизматчилар, зиёлиларимиз, деҳқон ва чорвадорларимиз ва бошқа касб эгалари турли дам олиш уйлари, санаторий ва пансионатларида ҳордиқ чиқариб, ўз саломатликларини янада мустаҳкамлаб қайтмоқдалар. Бугина эмас, касаба союзлари корхона ва ташкилот, колхоз ва совхозларда бойлик яратувчи азаматларнинг меҳнат шароитларини енгиллаштириш, уларга маданий-маиший, тиббий хизмат кўрсатиш юзасидан кўпгина ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Социалистик мусобақа — омманинг куч ва ғайратини булоқдек жўш урдирувчи — катта ижтимоий қудратдир. касаба союзлари ўз фаолиятларида мусобақани малакали ва самарали ташкил этишга катта эътибор бермоқдалар. Мусобақанинг янги-янги усуллари, формаларидан фойдаланмоқдалар. Натижада резервлардан, имкониятлардан тўла фойдаланиш учун қулай шароит вужудга келмоқда.

Айниқса Бекобод, Оҳангарон, Янгийўл, Юқори Чирчиқ районлари касаба союзлари социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Касаба союзларининг ғамхўрлиги, бевосита иштироки ва кўмагида корхоналар, қурилиш ташкилотлари, муассасалар, колхоз ва совхозларда ихтирочилик, рационализаторлик ҳаракати тобора авж олмоқда. Давлатнинг неча юз минг сўмлаб маблағи тежаб қолинмоқда.

Мусобақа — олға чорловчи восита бўлиб қолмоқда. Унинг турли хил формалари юзага келди. Айниқса турли касб эгалари маҳоратига бағишланган кўрик конкурсларининг ташкил этилиши янги-янги резервларни очиш имкониятини бермоқда. Оқибатда корхона ва ташкилотларда ишлаб чиқариш маданияти юксалиб бормоқда. Касаба союзлари меҳнатни илмий асосда ташкил этишда партия ташкилотлари билан бевосита ҳамкорликда иш олиб бориб, омманинг ҳурмат ва иззатига сазовор бўлмоқдалар.

Лекин ҳамма жойда ҳам касаба союзлари ўз ишларини ҳозирги талаблар даражасида ташкил этганлар, ҳамма жойларда ҳам касаба союзлари социалистик мусобақа имкониятларидан тўла фойдаланмоқдалар, деб айтолмаймиз. Айрим корхона ва ташкилотларда ишчиларнинг унумли ишлаши учун тўла шароит яратиб берилмаган. Ошхона ва буфетлар яхши ишламайди, клублар, маданият ўчоқларидан мақсадга мувофиқ фойдаланилмайди. Дам олиш кунларини мазмунли ташкил этиш тадбирлари кўрилмаяпти. Илғорларни рағбатлантиришда моддий ва маънавий усуллар бир-бирига боғлаб олиб борилмайди. Афсуски, айрим партия ташкилотлари касаба союзлари фаолиятидаги бу нуқсонлар билан келишиб келмоқдалар.

Касаба союзларининг ролини тинмай ошира бориш, уларнинг ўз ишларини юксак даражада ташкил этишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш зарур. Улар томонидан бошланган ташаббусларни вақтида қўллаб-қувватлаш, уларнинг фойдали фикр ва мулоҳазаларига диққат билан қулоқ солиш лозим. Бошқача қилиб айтганда касаба союзларига партиявий раҳбарликни тинмай такомиллаштириб бориш керак. Лекин бу — касаба союзларининг майда-чуйда ишларига ҳуда беҳудага аралашавериш мумкин, деган сўз эмас. Бу нотўғри йўлдир. Аксинча, ҳамма ерда касаба союзларининг эркин, ижодий шароитда активлик ва ташаббускорлик намуналарини кўрсатиб ишлашлари учун кўмаклашиш даркор. Бунинг учун энг аввало касаба союзларини малакали, ишнинг кўзини биладиган, одамларнинг қалбига йўл топа биладиган кадрлар билан мустаҳкамлаш талаб этилади.

Касаба союзларида ишлаётган коммунистлар оз эмас. Бу оммавий ташкилотнинг роли ва обрўсини кўтаришда коммунистлар намуна кўрсатишлари ва етакчилик қилишлари лозим.

Касаба союзлари ўзининг бошқариш, хўжаликни юритиш, коммунизм мактабидек буюк вазифасини аъло даражада ўташи учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Партия ташкилотлари бу имкониятлардан оқилона фойдаланишга раҳбарлик қилишлари лозим.

БАЛЛИ, ИШЧИЛАР СИНФИ!

УЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Республика индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш бўйича 1972 йил январь-февраль ойлари планини 101,9 процент бажарди. Планга қўшимча равишда ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Утган йилнинг худди шу давридагига нисбатан маҳсулотни реализация қилиш суръатининг ўсиши 109,6 процентни ташкил этди. Тошкент шаҳри, республиканинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССР саноати икки ойлик планни бажаришди. Февраль ойи плани 102,2 процент бажарилиб, планга қўшимча равишда миллионлаб сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Л. И. БРЕЖНЕВ ШАЙХ МУЖИБУР РАҲМОННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 2 мартда Бангладеш Халқ Республикасининг бош министри шайх Мужибур Раҳмонни қабул қилди. Л. И. Брежнев янги мустақил давлатнинг атоқли арбоби ва ҳукумат бошлиғини самимий табриклади.

Мужибур Раҳмон Бангладеш халқининг озодлик ва мустақиллик учун олиб борган олийжаноб курашида унга катта мадад кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Дўстона ва самимий вазиятда ўтган учрашув чоғида Совет Иттифоқи билан Бангладеш Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари, шунингдек, ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Учрашувда СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Бангладеш Халқ Республикаси Ташқи ишлар министри М. Абдус Самад, СССРнинг Бангладеш Халқ Республикасидаги элчиси В. Ф. Попов ва Бангладеш Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Шамсур Раҳмон иштирок этдилар.

(ТАСС).

СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан Тошкент шаҳар партия комитети миллий масала хусусидаги ленинча назария ва Коммунистик партиянинг бу борадаги сиёсати, меҳнаткашларни интернационал тарбиялаш проблемалари юзасидан ташкил қилган лекторийда 2 мартда биринчи машғулот бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Ленинча миллий сиёсатининг тантанаси» деган темада лекция ўқиди. (ЎзТАГ).

СИРДАРЁЛИКЛАРНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ГУЛИСТОН, 2 март. (ЎзТАГ). Сирдарё область қишлоқ хўжалиги илғорларининг бугун бу ерда бўлиб ўтган кенгаши бултурги йилнинг якунларини ҳамда тўққизинчи беш йиллик иккинчи йилида қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилди. Кенгаш ишида Сирдарё области хўжаликларини оталиққа олган Тошкент шаҳрининг вакиллари, шунингдек сирдарёликлар билан мусобақадош Тошкент области ва Тожикистон ССР Ленинобод областининг вакиллари қатнашдилар. Область партия комитетининг секретари И. С. Умаров доклад қилди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари ўз зиммаларига 1972 йилда давлатга беш юз минг тонна пахта бериш, ғалла, чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, хўл мева етиштиришни кўпайтиришдан иборат социалистик мажбуриятларни олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Андижон областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўтган йили пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар.

1971 йилда давлатга пландаги 470,3 минг тонна ўрнига 527,5 минг тонна пахта, ёки пландагидан 57 минг тонна кўп пахта сотилиб, ҳар гектар ердан 28,5 центнердан ҳосил кўтарилди. Чорвачилик ҳамда колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларидаги кўрсаткичлар ҳам яхши бўлди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришилган муваффақиятларга таяниб, СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга аҳд қилиб, бу йил 550 минг тонна пахта олиш, 1973 йилда эса пахта етиштиришни 565 минг тоннага, 1974 йилда 580 минг тоннага ва 1975 йилда 600 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 32,5 центнерга етказилади. 1972 йилда ҳосилнинг 50 проценти, 1973 йилда 55 проценти, 1974 йилда 60 проценти ва 1975 йилда бориб 70 проценти машиналарда йиғиштириб олинади.

Пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини юксалтиришга деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ошириш, беш йиллик охиригача алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш асосида эришилади. 1972 йилда бедазорлар 30 минг гектар майдонни, 1973 йилда 32 минг гектар, 1974 йилда 34 минг гектар ва 1975 йилда 37,5 минг гектар майдонни эгаллайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Андижон области пахтакорларининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область, район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига андижонликларнинг мажбуриятларини кенг муҳокама этиш ва шу асосда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа барча соҳаларини юксалтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбориш топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига андижонликларнинг қимматли ташаббуси оммалашиб бораётганлигини, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақасининг боришини кенг ёритиш таклиф этилди.

(Андижон пахтакорларининг мажбуриятлари газетамизнинг 2-бетида босилган).

ЧОРВАЧИЛИК — МЎЛ-КЎЛЧИЛИК

Ота-бобомиз чорвадор бўлиб келган. Шунинг учун ҳам ота касбимиз чорвадорликни бугунги кунда биз ҳам қаттиқ қадрлаймиз.

Чорвачилик осон касб эмас. Унинг ўзига яраша қийинчиликлари, шу қийинчиликлар кетидан келадиган хурсандчиликлари кўп. Кимки қайси касбга меҳр қўйса, ўша касбнинг оғир-енгилига бардош бермаса бўлмайди.

1971 йилнинг кузи илиқ келиб, биз, чорвадорларни қувонтирди. Ноябрь—декабрь ойларида қўйлар асосан яйловда боқилди. Ўша кезларда ёғиб ўтган ёмғир сой-адирларда ўтларни кўкартириб юборди. Янги йил бошланиши билан эса қор ёғиб қиш қаттиқ келди. Январнинг биринчи кунларида қўрага кирган қўйлар мана икки ойдирки, қўлда боқилмоқда. Уларни бирор кун ҳам яйловга олиб чиқолмадик, чунки текис ерларда қорнинг қалинлиги 35-40 сантиметр, сойлик жойларда 65-70 сантиметрга етган эди. Бунинг устига совуқ кучайиб, айрим кунлари 28—30 градусга етди.

Биз шуларни назарда тутиб, совхоз маъмурияти ва партия ташкилотининг шошилинч мажлисини чақирдик. Чорва қишловини ўтказиш юзасидан махсус штаб тузилди. Штабга совхоз директори бошлиқ қилиб тайинланди. Ҳар икки отарга 2 кишидан — бири коммунист, иккинчиси мутахассисдан иборат махсус одамлар тайинлаб қўйилди. Ана шу ўртоқлар отарма-отар юриб, қаттиқ қиш кунларида қўйлар қандай боқилаётганлигини кузатишар, ем-хашакдан фойдаланишни назорат қилишар, қўйларнинг аҳволидан доим хабардор бўлиб туришарди. Уларнинг текшириш якунлари ҳар беш кунда штабда муҳокама қилинар ва қишловни яхши ўтказаётган чорвадорлар мақталиб, моддий жиҳатдан рағбатлантириб турилди.

Биз қишнинг қаттиқ келганлигини ҳисобга олиб, дастлабки кундаёқ ем-хашак сарфлаш графигини тузиб чиқдик. Ҳисоб-китобларимизга кўра, жамғарган пичанларимиз ва олиб келинган ем мўлжаллаган миқдорда бериб борилса, март ойининг ярмигача етиши маълум бўлди. Шунга қараб, ҳар куни 80 тонна хашак, 17 тонна ем бериб борилишига қарор қилинди. Бирор отарда ем-хашакни мўлжалдаги миқдордан кўп ёки оз бермаслик зарурлиги, агар шундай қилинган тақдирда бунга йўл қўйган кишиларга тегишли жазо кўрилиши уқтирилди. Биз ўз тажрибамизда кўп кўрганмиз; қўй ёки қорамол бир кун кўп, бир кун оз ем-хашак ейдиган бўлса, бунга ўрганиб қолади, семириши ҳам бир хил бўлмайди.

Совхозимизда 60 отарда 40 минг қўй боқилмоқда. Биз уларнинг ҳаммасини қаттиқ қишдан омон-эсон олиб чиқмоқдамиз. Қўйларимизнинг эти ёмон эмас. Совуқ кунларда совлиқларни алоҳида парвариш қилганлигимиз сабабли қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказишни мўлжаллаб турибмиз. Қишловни яхши ўтказишда, ҳозир эса қўзилатиш кампаниясига тайёргарлик кўришда бўлим бошлиқларидан Каримберди Сайдалиев, Ҳайитбой Эралиев, Тўйчи Адиев ўртоқлар намуна кўрсатдилар. Мутахассислардан Ботир Бердимуродов, Ҳайитбой Юнусов, Яхшилик Тўйбоев, Ўнғалбек Мадиев ўртоқлар ҳамма вақт отарларда, чорвадорлар орасида бўлдилар.

Биз ем-хашак тайёрлашда, ем-хашакни отарлар яқинига ташиб келтиришда фидокорона меҳнат қилган, қалин қор ёққан ва машаққатли қир йўлларида ҳамма вақт ўз ишларини пухта бажарган механиклар, тракторчилар, шоферлар ишидан ғоят миннатдормиз. Қалин қор ёққан кунларда поёнсиз қирларда юришнинг нечоғлик қийинлигини бошидан кечирган билади: ҳаммаёқ теп-текис қор, йўллар бекилиб қолади, мўлжал яхши олинмаса, Қизилқум чўлларида адашиб кетиш ҳеч гап эмас. Болтабой Тўлаганов, Юнусбеков, Моралов, тракторчилардан Турсунбой Айтимбетов, Асалхон Муталхонов, Ўринтой Махматхонов, Сафар Натинбеков, шофёрлардан Эркин Шерматов, Қудрат Эргашев, Алим Каримов каби ўртоқлар бирор кун ҳам бизни доғда қолдиришмади.

Мана шу қиш совуқларига бардош бериб, совхоз қўйини кўз қорачиғидек сақлаб, омон-эсон олиб чиққан чўпонларимизнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз: Маматбек Шипалиев, Холдор Маҳмудов, Оғмон Кўзибоев, Маъмут Олтинбеков, Тоштемир Кўбинов, Жумабек Қуттибеков, Файзихон Бакирхўжаев, Тожибек Жунусов, Раббой Пернабоев, Қўжон Чалабоев, Тожибек Пилолов, Имонали Тўлабоев, Усмон Чорибеков, Ўринжон Қолдихонов, Демов Эшонқулов. Мана шу ўртоқлар бирорта қўйнинг ҳам сабабсиз нобуд бўлишига йўл қўймадилар.

Қишловнинг муваффақиятли ўтказаётганлигимиз кузда етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаганлигимиз сабабли ҳам қўлга киритилди. Биз, чорвадорлар айтмоқчи, ёз ювиндиси, қишга қатиқ бўлди. Ариқ бўйларида, увотларда, дарёлар қирғоғида, сойларда ўсиб ётган ўтларни ёзда ғарамладик. Пичан тайёрлаш планда кўрсатилган рақамларга қараб ўтирмадик. Менинг марҳум дадам мол олишдан олдин икки йилга етадиган ем-хашагини жамғариб қўй, дерди. Биз шундай доно тажрибаларга амал қилиб, икки йилга мўлжалланган пичан жамғардик.

Чорвачилик, айниқса, қўйчилик билан шуғулланадиган чорвадорлар учун яна бир масъулиятли давр бошланди. Қиш қаттиқ келган йилда қўзилатиш кампаниясини кўнгилдагидек ўтказиш уларнинг маҳоратига боғлиқ.

Қишлов тугаб, қўзилатиш кампанияси бошланаётган ҳозирги пайтда биз барча зарур тадбирларни амалга ошириш учун курашмоқдамиз. Шундай қилиб, чорвадорларимиз ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини тўла бажарадилар. Давлатга гўшт, жун топшириш планларини ошириб адо этамиз. Бу бизнинг СССРнинг 50 йиллик тўйига муносиб совғамиз бўлади.

Аббос БАКИРОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли совхознинг директори.

СОВЕТ—БАНГЛАДЕШ МУЗОКАРАЛАРИ

1 март кунининг иккинчи ярмида Кремлда СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Бангладеш Халқ Республикаси бош министри шайх Мужибур Раҳмон ўртасида музокаралар бошланди.

Музокараларда совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Советиi раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Н. Новиков, СССР министрлари А. А. Громико ва Совет Иттифоқи маршали А.А. Гречко, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитетининг раиси С. А. Скачков ва бошқалар қатнашдилар.

Бангладеш томонидан музокараларда ташқи ишлар министри М. Абдус Самад, план комиссияси раисининг ўринбосари доктор Нурул Ислом, ташқи ишлар министрлигининг секретари С. А. Карим, молия министрлигининг секретари Матиул Ислом ва бошқалар иштирок этдилар.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган музокаралар чоғида Совет Иттифоқи билан Бангладеш Халқ Республикаси ўртасида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи актуал халқаро проблемалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

БУГУН ТОШКЕНТДА РЕСПУБЛИКА КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ X СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

КОММУНИЗМ МАКТАБИ

ПАРТИЯ МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ЭНГ ОММАВИЙ ТАШКИЛОТИ БЎЛМИШ КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ФАОЛИЯТИНИ БУНДАН БУЁН ҲАМ ДОИМ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙВЕРАДИ, КАСАБА СОЮЗЛАРИ БОШҚАРИШ МАКТАБИ, ХЎЖАЛИК ЮРИТИШ МАКТАБИ, КОММУНИЗМ МАКТАБИ БЎЛИШДАН ИБОРАТ ЎЗ РОЛИНИ ТЎЛАРОҚ ВА МУВАФФАҚИЯТЛИРОҚ БАЖАРА ОЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАВЕРАДИ.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездига қилган ҳисобот докладидан).

МАСЪУЛИЯТНИ ОШИРАЙЛИК

Кейинги йилларда қишлоқ касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришда ва ташкилий ишларни яхшилашда бирмунча ютуқларни қўлга киритдилар. Ишлаб чиқариш масалалари билан тез-тез шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани янада яхшилаш ҳақида»ги қарори касаба союз ташкилотларимизнинг иш программаси бўлди. Областимизда Москва, Ленинград шаҳарлари корхоналарининг беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошлаган ташаббуслари кенг маъқулланди.

КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан бажариш учун курашаётган, областимиз хўжаликлари прогрессив иш методларини деҳқончиликда кенг жорий қилиб, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни кўпайтириш юзасидан қизғин кураш олиб бормоқдалар. Калинин районидаги «Ленин йўли», Оққўрғон районидаги Свердлов номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь», Ўрта Чирчиқ районидаги А. Икромов номли колхоз меҳнаткашлари ички резервларни қидириб топиб, беш йиллик планни тўрт йилда бажариш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишяпти. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз, Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози деҳқонлари пахтачиликда механизацияни кенг жорий қилиб, ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдами билан териб олишяпти. Бекобод районидаги «Победа», Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь», Бўка районидаги Жамбул номли ва бошқа жуда кўп колхозларнинг аъзолари, механизаторлар билан ҳамжиҳатликда меҳнат қилиб, социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар ва ҳосилнинг асосий қисмини машиналар билан териб олишга эришдилар.

Албатта, мусобақани ташкил этишда касаба союз ташкилотлари катта роль ўйнамоқда. Механизаторларнинг унумли ишлаши учун зарур шарт-шароит яратиш соҳасида муносиб ҳисса қўшмоқда.

Кейинги вақтда касаба союз ташкилотларимизнинг иши сезиларли даражада яхшиланди, омма ўртасидаги таъсирчанлиги кучайди. Мусобақани ташкил қилишда улар ташаббус кўрсатиб ишлайдиган бўлиб қолдилар. Область касаба союз ташкилоти сўнгги вақтда мусобақани ташкил қилишнинг бир қанча прогрессив формаларини амалга ошира бошлади. «Узсельхозтехника» бирлашмасининг бўлимларида «Моҳир қўллар» унвонини олиш учун бошланган мусобақа борган сари кенг қулоч ёймоқда.

Эндиликда ҳар йили касаба союз йўли билан колхозчилар, ишчилар, механик-ҳайдовчилар, колхоз ва совхозлар, шунингдек районлар ўртасида пахтани тез териш ва давлатга топширишдаги мусобақа шартлари ишлаб чиқилиб, жойларга жўнатилмоқда.

Илғор деҳқонлар, механизаторларни туристик поездларда мамлакатимиз шаҳарлари бўйлаб ва чет элларга саёҳат қилишлари учун йўлланма беряпти. Бу мақсадлар учун ҳар йили 60 минг сўмга яқин пул сарфланяпти. Мусобақада ғолиб чиққан бригада ва звеноларнинг коллективларига эса мукофот тариқасида 200 сўмгача пул ажратилмоқда. Касаба союз комитети илғорларнинг иш тажрибаларини оммалаштирувчи рангли бўёқлар билан безатилган плакатлар ҳам чиқариб турибди.

Социалистик мусобақа — ижодий ишдир. Ҳозир область қишлоқ хўжалиги касаба союз комитетига қарашли ташкилот ва идораларда якка тартибда ва бригада аъзоларидан 60,5 минг киши социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда. 20 мингдан ортиқ киши коммунистик меҳнат зарбдори унвонини олиш учун курашаётир. 10 мингга яқин киши ҳозирнинг ўзидаёқ бу шарафли номни олишга муваффақ бўлди. Ўтган йили 1970 йилдагига нисбатан социалистик мусобақада қатнашган звенолар сони 2500 тага кўпайди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг кўпчилиги ўзларига топширилган ишни садоқат билан бажармоқдалар. Бўка районидаги «Бўка» совхозининг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Ковалева, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг аъзоси А. Кан, Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Исҳоқова ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

Ҳар бир хўжаликда социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш ва меҳнаткашларнинг бутун куч ва эътиборини галдаги вазифаларга қаратиш шу кундаги муҳим вазифаларимиздан биридир. Лекин, шуни айтиш керакки, ҳамма ерда ҳам бу ижодий ва қайноқ ишга ҳар бир ишчи, хизматчи, колхозчи тўла жалб этилган, деб бўлмайди. Ҳали бир қатор колхоз ва совхоз касаба союз ташкилотлари бу иш билан тегишинча шуғулланганларича йўқ. Социалистик мусобақа куч ва қудратини қилинган ишлар мисолида конкрет кўрсатиб берилмаяпти. Мусобақа шартларининг бажарилиши вақти-вақти билан якунланиб, кўпчиликка маълум қилиб турилмайди. Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги», Бўка районидаги «Кўкорол», Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли ва бошқа совхозларда илғорларнинг номлари «Ҳурмат тахтаси»га мунтазам равишда ёзиб турилмайди. Бу хўжаликларда анча вақтдан бери «Ҳурмат тахтаси»га эътибор берилмайди. Айрим колхоз ва совхозларда «Фахрий колхозчи», «Совхознинг хизмат кўрсатган ишчиси» деган унвонларни бериб бориш йўлга қўйилмаган.

Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш соҳасида қилинаётган тарбиявий ишларни ҳам ҳамма ерда яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. Бу иш, айниқса, Калинин, Бўка, Орджоникидзе районларида оқсаб қолмоқда. «Ташоблколхозстрой» трестининг корхоналарида ҳам коммунистик меҳнат ҳаракати яхши йўлга қўйилмаган.

Социалистик мусобақага жонли ва ижодий ёндошиб, ҳар бир кишини социалистик мусобақага кенг жалб этмоқ керак — бу касаба союз ташкилотларимизнинг жонажон ишларидан биридир. Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзи область комитети социалистик мусобақанинг барча прогрессив форма ва методларини ишга солиб, дала меҳнаткашларининг бутун куч ва ғайратини беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажаришга сафарбар қиладилар.

Турғун РАЖАБОВ,
қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзлари область комитетининг раиси.

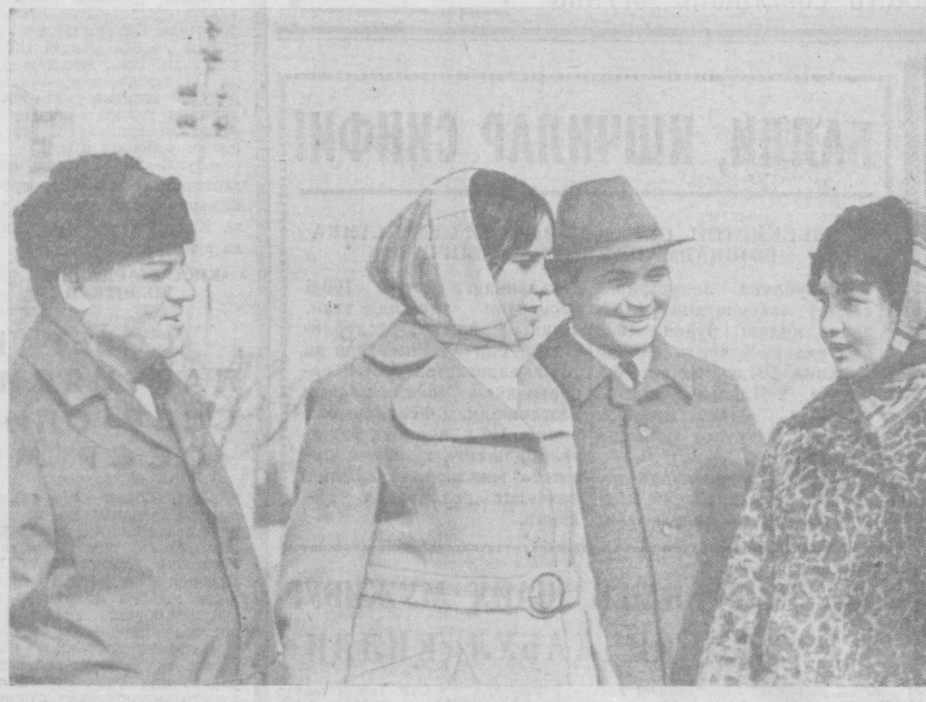

● БУГУН Тошкентда республика касаба союзлари X съезди очилади. Съездга республикамизнинг турли районларидан жуда кўплаб делегатлар келишди. Улар орасида қурувчилар, пахтакорлар, чорвадорлар, соҳибкорлар, хуллас турли касб эгалари бор.

Бугун улар съездда ўз корхона, хўжаликларидаги касаба союзларида қандай ишлар олиб борилганлиги, тўпланган тажрибалар ҳақида кенг фикр алмашадилар. Халқ хўжалигини ривожлантиришда касаба союзлари олдида турган вазифалар белгилаб олинади.

Суратда: съездга республикамиз областларидан келган делегатлардан бир группаси.

А. Абалян фотоси.

ҒАЛАБАЛАРИМИЗ — СЪЕЗДГА

Коллективимиз ўтган хўжалик йилини муваффақиятли якунлади. Маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан илгари бажарилиб, йил охиригача планга қўшимча равишда 567 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Пойафзаллар сифати тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилига нисбатан анча яхшиланди.

Социалистик мусобақанинг цехлар, бригадалараро авж олдириб юборилиши муваффақиятлар гарови бўлди. Барча цех, бригадалар иш вақтидан унумли фойдаланиб, хом ашёдан тежаб-тергаб сарфлаб, мусобақада ғолиб чиқишга интилишди. 2- ва 5-цех коллективлари мусобақа якуни бўйича ғолиб деб топилди. Уларга маъмурият ва касаба союз ташкилоти томонидан таъсис этилган кўчма Қизил байроқ ва пул мукофотлари топширилди.

Биз тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини ҳам муваффақиятли бошладик. Йил бошидан 48 хил янги модель ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Маҳсулот сифатини яхшилашга имкон берувчи бир неча тадбирлар кўрилди.

Пойафзалчиларимиз республика касаба союзларининг X съездини ана шундай совғалар билан қарши олишмоқда. СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига эса йиллик маҳсулот реализацияси планини 24 декабрда бажаришга аҳд қилдик.

М. ЮСУФЖОНОВА,
Янгийўл пойафзал фабрикасининг ишчиси, съезд делегати.

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Трестимиз бинокорлари планлаштиришнинг янгича системасига ўтиб ишлаётганларига ҳали кўп бўлгани йўқ. Янгилик шарофати билан биз қисқа давр ичида бир олам ютуқларни қўлга киритдик.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили мобайнида коллективимиз 31,6 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди. Шаҳар меҳнаткашларига 65 минг 620 квадрат метр турар жой совға қилинди. Кичкинтойларга 1280 ўринли мактаб қуриб берилди. Саноат корхоналари қувватини ошириш бўйича бажарилган ишлар кўлами янада кенгайди.

Бу муваффақиятларга биз илғор тажрибаларга амал қилиш, социалистик мусобақани кенг ёйдириш ва бинокорлар активлигини янада ошириш туфайли эришмоқдамиз. Шу кунларда қурилиш майдонлари бўйлаб ажойиб бир ташаббус бошланган. Коммунистлардан И. Мартин ва В. Оқмуллаев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажариш юзасидан қимматли ташаббус бошлаб бердилар. Бу ташаббус шаҳар партия комитети бюроси йиғилишида қизғин маъқулланди. Ҳозир барча бинокорлар мана шу новаторларга издош бўлиб, ой сайин қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлаётганимиздан бери меҳнатни ташкил этиш, барча звенолар иш унумдорлигини ошириш ва хўжалик фаолиятини ўз вақтида анализ қилиб туриш имкониятлари янада тўлароқ яратилмоқда.

Кейинги пайтда трестимизда коммунистлар ва партиясиз активларнинг иқтисодий ўқуви янада жонланди. Иқтисодий билим университети машғулотларида кўплаб ҳамкасбларимиз ўз билимларини оширмоқдалар. Партия ва комсомол маорифи ўқуви системасида ҳам иқтисодий билим асослари кенгроқ ўрганилмоқда.

Трест бирлашган касаба союз комитети бинокорлар ташаббускорлигини янада ошириш мақсадида мусобақанинг турли формаларини жорий қиляпти. Кейинги пайтда қурувчилар материаллардан тежаб-тергаб сарфлаш, механизмлардан унумли фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича қизғин мусобақалашмоқдалар. Бригадаларни хўжалик ҳисобига кўчириш ҳам жадал давом этмоқда. Ўтган йили 250 кишини ўз сафига бирлаштирган 13 та бригада хўжалик ҳисобига ўтиб ишлади. Бу йил улар сони яна ҳам ошади.

Шуни айтиш керакки, бинолар қурилишини тезлаштиришда қурувчи механизаторлар алоҳида роль ўйнамоқдалар. Бизнинг экипаж аъзолари объектлар пойдеворн учун жой ҳозирлаб беришда ва қурилиш фронти яратишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Ҳозирги кунда бир қисм экскаваторчилар янги турар жой массивида бунёд этилаётган уй-жой қурилишида қатнашаётган бўлса, яна бир группамиз саноат объектлари қувватини оширишда муносиб ҳисса қўшаяпти.

Т. ТУРДИАЛИЕВ,
Чирчиқдаги 160-қурилиш тресги экскаватор машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон касаба союзлари X. съезди делегати.

МЕҲНАТ МУСОБАҚАСИ

КПСС XXIV съездида таъкидланганидек, социалистик мусобақа мамлакатни иқтисодий ва социал-сиёсий жиҳатдан ривожлантиришнинг муҳим омили ҳисобланади.

Областимиз саноатчилари, пахтакорлари ва соҳибкорлари тўққизинчи беш йилликда белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Меҳнат мусобақасини ривожлантиришда жойлардаги касаба союз ташкилотлари, айниқса, кўп иш қилмоқдалар.

Ҳозирги пайтда барча коллективлар тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан олдин бажариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб ишламоқдалар. Белгиланган вазифаларни адо этиш учун ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни намунали ташкил этиш, кадрларни тарбиялаш ва жой-жойига қўйишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш бўйича ўтказилаётган область кўриги янада олға ҳаракат қилишимизда қўл келмоқда.

Кейинги пайтда областимиз саноат корхоналарида ижодкор ишчилар сафи анча кенгайди. Ўтган икки йил мобайнида ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш юзасидан рационализатор ва ихтирочилардан тушган таклифларнинг 40 мингдан кўпроғи амалга оширилди ва 50 миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара олинди. Ишлаб чиқариш новаторлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, янги беш йиллик жамғармасига 125 миллион сўмлик маблағ билан ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқдалар.

Область касаба союз ташкилотлари амалга ошираётган тадбирлар туфайли тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили ва 1972 йилнинг дастлабки икки ойлик плани асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари, Бўка, Юқори Чирчиқ, Оққўрғон районлари меҳнаткашлари қўлга киритилаётган ютуқларга айниқса кўп ҳисса қўшмоқдалар. Бу жойлардаги касаба союз ташкилотлари коллективлар ўртасида социалистик мусобақани намунали ташкил этишда, илғор фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этишда ташаббускор бўлмоқдалар.

Илғор корхоналарнинг коллективлари ва раҳбарлари ички резервлардан унумли фойдаланиш ва баракали меҳнат қилиш учун намунали иш шароити яратиб бериш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Қисқа вақт ичида техника хавфсизлигини таъминловчи ва меҳнатни муҳофаза қилувчи 24 мингтадан кўпроқ тадбир амалга оширилди. Ишчилар маиший турмуш шароитини яхшилаш мақсадида умумий саҳни 25 минг квадрат метрдан кўпроқ бўлган санитария-маиший хизмат хоналари қурилди.

Область касаба союз ташкилотлари ҳозирги кунда барчанинг диққат-эътиборини партиямиз XXIV съезди белгилаган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга қаратганлар. Беш йилликда коллективлар олдида турган вазифалар клуб, маданият саройлари ва қизил бурчакларда ўрнатилган стендларда тўла ифода этилган. Ўтказилаётган суҳбат ва лекцияларда, новаторлар билан бўлаётган учрашувларда беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришга кўмаклашувчи илғор тажрибалар кенг оммалаштирилмоқда. Кейинги пайтда касаба союз йўли билан меҳнаткашлар иқтисодий билимини ошириш ва коммунистик меҳнат мактаблари ролини ўстиришга алоҳида аҳамият бериляпти.

Илғор тажрибаларни оммалаштиришда коммунистик меҳнат мактаблари алоҳида аҳамият касб этмоқда. Ўтган йили областимизда ўз сафига 8 мингга яқин ишчини бирлаштирган 182 та коммунистик меҳнат мактаби фаолият кўрсатди. Ҳозирги пайтда саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида салкам 700 та коммунистик меҳнат мактаби ташкил этилган. Бу мактабларга аъзо бўлган 19900 киши иқтисодий билим асослари ва илғорлар тажрибасини синчковлик билан эгалламоқда.

Ҳозирги пайтда кўпгина саноат корхоналарида меҳнаткашлар иқтисодий ўқувини беш йилга мўлжаллаб тузилган план асосида ташкил қилинмоқда. Биринчи бўлиб «Узбекхиммаш» заводи шундай планни ишлаб чиқди. Бекобод, Ангрен шаҳри корхоналари, Калинин райони хўжаликларида ҳам иқтисодий билим бериш олдиндан тузиб олинган перспектив план асосида ташкил этилмоқда.

Ижодий меҳнатдан сўнг дам олиш, ҳордиқ чиқариш қанчалик гаштли. Область касаба союзлари ихтиёрида ҳозир 116 та клуб, маданият уйи, маданият саройи, 174 та кутубхона, 200 дан кўпроқ киноқурилма ишлаб турибди. Клуб ва қизил бурчакларда ташкил этилган бадиий ҳаваскорлик тўгаракларига 53 мингдан кўпроқ киши жалб этилган. Улар меҳнатдан қайтгач, тўгарак машғулотларида қатнашмоқдалар, ўз санъатлари билан ҳамкасблари кўнглини хушнуд этмоқдалар.

Областимиз касаба союз ташкилотлари кучи билан бажарилаётган ишлар кўлами ниҳоятда кенг. Республика касаба союзининг X съездига биз ҳар соҳада қувончли ютуқларни қўлга киритган ҳолда келмоқдамиз.

С. МУҲАММАДЖОНОВА,
область касаба союзлари Советн секретари.

АНДИЖОНЛИКЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Андижон областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга шайланиб, тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини ва айниқса пахтачиликни янада юксалтиришга эришишга қарор бердилар.

Пахта — бизнинг асосий бойлигимиз. Партия пахтани металл, ёқилғи, дон билан бир қаторга қўяди. Халқимиз уни эъзозлаб «оқ олтин» деб атайди. Бу бежиз эмас. Чунки халқ хўжалигининг шундай бир соҳаси, ишлаб чиқариш ва турмушнинг шундай тармоғи йўқки, унда пахта қўлланилмасин. Шу боисдан ҳам Андижон пахтакорлари мамлакатимизга кўп пахта кераклигини ҳамиша ёдда тутадилар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXIV съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, шонли ишчилар синфининг доимий ғамхўрлигига таяниб, пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда бирталай ютуқларга эришдилар. Хўжаликларнинг экономикаси мустаҳкамланди, қишлоқ меҳнаткашларининг маданий ва моддий савияси анча ўсди.

Саккизинчи беш йиллик йиллари мобайнида олдинги беш йилликдагига қараганда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилиш анча ўсди, меҳнат унумдорлиги ошди.

Андижон области пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Мамлакатга пландаги 470,3 минг тонна ўрнига 527,5 минг тонна пахта етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 28,5 центнердан ҳосил кўтарилди.

Бундай муваффақиятларга пахтакорларнинг фидокорона меҳнати ва маҳорати, партия ташкилотларининг катта ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсив ривожлантириш йўли изчил олиб борилаётганлиги натижасида эришилди. Фан ва илғор тажриба муваффақиятларидан фойдаланиш, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ошириш тадбирларини қатъият билан амалга ошириш, алмашлаб экишни жорий этиш, чигит навларини алмаштириш кенг миқёсида ирригация-мелиорация ишларининг амалга оширилганлиги, сермеҳнат ишлар механизациялаштирилганлиги ҳам бунга ёрдам берди.

Шу ва бошқа тадбирлар қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини ривожлантиришга ижобий таъсир кўрсатди. 1971 йилда озуқа ва бошқа экинлар етиштириш анча кўпайди, жамоат чорвачилиги туёғи бирмунча ошди, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва топшириш кўпайди, чорва моллари ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги ортди. Ўтган йили чорвачилик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг рентабелли соҳасига айланди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришилган натижаларга таяниб ҳамда ўзларининг резерв ва имкониятларини пухта чамалаб кўриб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга қарор бердилар. 1972 йилда 550 минг тонна, 1973 йилда 565 минг тонна, 1974 йилда 580 минг тонна пахта ҳосили олиш учун беш йиллик охирига бориб эса Ватанга 600 минг тонна, яъни пландагидан 120 минг тонна кўп пахта етказиб бериш учун курашга азми қарор қилдилар. Бу эса беш йиллик мобайнида ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил 4 центнер кўпайиб, ҳосилдорлик 32,5 центнерга етказилади, демакдир. Бутун беш йил мобайнида давлатга пландан ташқари 450 минг тоннадан кўпроқ пахта етказиб берилади.

Бу мажбуриятлар жуда реал бўлиб, мустаҳкам заминга эга. Илғорларнинг тажрибаси ҳам шундан далолат бериб турибди. Ўтган йили 51 хўжалик ва 905 бригада ҳар гектар ердан 30-40 центнер ва ундан ҳам ортиқ ҳосил кўтарди. Бу йил ҳар гектар ердан 30-35-40 центнер ва ундан ҳам ортиқ ҳосил кўтариш учун умумхалқ мусобақаси ташкил этилади.

Барча қолоқ хўжаликларни областнинг ўртача кўрсаткичлари даражасига кўтаришни ҳосилдорликни оширишнинг асосий вазифаларидан бири қилиб қўймоқдамиз. Шу ҳисобдан биз қўшимча равишда 10 минг тонналаб пахта олишимиз мумкин.

Алмашлаб экишни ва навларни алмаштиришни бундан буён ҳам жорий қилиш ва ўзлаштириш, агротехника даражасини кўтариш юзасидан олиб борилаётган ишлар давом эттирилади. Бу эса пахтанинг ашаддий душмани бўлган вилтни йўқотишга имкон беради.

Ўтган йили бедазорлар майдонини 26,4 минг гектарга етказдик. Бу йил бу майдонларни 30 минг гектарга, 1973 йилда 32 минг гектарга, 1974 йилда 34 минг гектарга ва 1975 йилда 37,5 минг гектарга етказиб шу тариқа пахта беда алмашлаб экишни ўзлаштиришни ниҳоясига етказамиз.

Техника тараққиётини тезлаштириш, муттасил юқори ҳосил етиштиришни таъминлайдиган комплекс механизацияни ва илғор агротехника усулларини жорий этиш пахта етиштиришни янада кўпайтиришнинг муҳим шарти бўлиб, у ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишни, планни биринчи сорт пахта ҳисобига бажаришни таъминлайди. 1972 йилда жами етиштирилган ҳосилнинг ярми, 1973 йилда 55 проценти, 1974 йилда 60 проценти, беш йилликнинг охирига бориб эса ялпи ҳосилнинг 70 проценти машиналарда териб олинади. 1972 йилда пахтачиликда меҳнат унумдорлигини 6 процент, беш йиллик мобайнида эса 30 процент оширишга эришамиз.

Пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа соҳалари ҳам ривожлантирилади.

Беш йилликда колхозлар ва давлат хўжаликларида гўшт етиштириш бир ярим баравар, сут — 1,6 баравар, тухум деярли 3 баравар кўпайтирилади. Қорамол, қўй ва чўчқалар сони 20-30 процент, паррандалар 2,2 баравар кўпайтирилади.

Чорвачилик маҳсулотлари чорва молларнинг туёғини ўстириш ҳисобигагина эмас, балки маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига ҳам кўпайтирилади. Гўштга топшириладиган қорамолларнинг ўртача тирик вазнини шу йил 400 килограммга етказиб, ҳар бир сигирдан йилига соғиб олинаётган сутнинг миқдорини ўрта ҳисобда 200 килограмм кўпайтирамиз, беш йиллик мобайнида эса 1,9 баравар оширамиз.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш, чорвачилик ва паррандачилик маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олган социалистик мажбуриятлар ҳар бир колхозчи, совхозларнинг ҳар бир ишчиси, областнинг барча меҳнаткашларини қамраб олиши, бу муҳим ишдан ҳеч кимнинг четда қолмаслиги учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва биринчи навбатда пахтачиликнинг тез суръатлар билан ривожлантирилиши хўжаликларнинг экономикасини янада юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини янада кўпроқ оширишга имкон беради.

Андижон областининг пахтакорлари жонажон партиямиз ва Совет ҳукуматимизни ишонтириб айтадиларки, улар партия ташкилотлари раҳбарлигида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейини янги меҳнат зафарлари билан нишонлайдилар. КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

МАКТАБ ИШИ—УМУМХАЛҚ ИШИ

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани тўғрисида КПСС XXIV съезди Директиваларида ўрта умумий таълимга тўла равишда ўтишни 1971—1975 йилларда туталлаш, янги ўқув плани ва программаларини жорий этиш вазифаси қўйилган. Бу муҳим вазифаларни амалга ошириш умумхалқ, умумпартиявий ишдир. Зотан, ёшларга умумий ўрта таълим бериш халқимизнинг катта ғалабаси бўлади.

Умумий ўрта таълимга ўтишнинг муваффақияти, аввало, саккиз йиллик умумий ўрта таълим тўғрисидаги Қонуннинг қандай амалга оширилишига боғлиқдир. Республика халқ маорифи органлари мактаб ёшидаги болаларни ўқишга тортиш ва уларга саккиз йиллик мактаб ҳажмида билим беришни таъминлашда талай ютуқларни қўлга киритаётирлар.

Ўтган беш йилликда 1-синфларга қабул қилинган ўқувчилар сони бирмунча кўпайди. Биринчи синфларга 1966 йилда 345920 нафар, 1970 йилда 383.510 нафар бола қабул қилинди. Мактабларнинг 8-синфларини 1966 йилда 178.320 киши битириб чиққан бўлса, 1970 йилда 231.550 киши битириб чиқди.

Умумий ўрта таълимни амалга оширишда куни узайтирилган мактаб ва группалар катта роль ўйнайди. Айни вақтда республикамизда 339.260 ўқувчи куни узайтирилган группаларга тортилган. 1971—72 ўқув йилида Бухоро, Сурхондарё, Хоразм областлари ва Тошкент шаҳрида куни узайтирилган группаларга ўқувчиларни тортиш плани анча ошириб бажарилди.

Умумий таълим вазифаларини ҳал этишда кечки мактаблар аввалгидек муайян роль ўйнайди. Бизда кечки мактаб ишларини ташкил этишда бирмунча тажриба тўпланган. Кечки мактабларнинг ишига колхоз ва совхозлар, завод ва фабрикалар яхши ёрдам бериб турган жойларда уларнинг иши анча муваффақиятли бўлмоқда.

Дарс самарадорлигини ошириш, ўқувчиларга пухта билим бериш мактаб педагогик коллективларининг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди. 1965 ўқув йилида республика мактабларининг 1—10-синфларида ўқувчиларнинг улгуриши 96,7 процентни ташкил этган бўлса, бу миқдор ўтган ўқув йилида 98,34 процентга кўтарилди.

Маълумки, ҳозирги пайтда ўқитиш янгича мазмун касб этмоқда. Фан ва предметлар янги ўқув планлари ва программалари ҳамда дарсликлар асосида олиб борилмоқда. Мактабларнинг педагогик коллективлари, илғор ўқитувчилар бу соҳада бир қатор ютуқларга эришдилар. Янги ўқув планлари ва программаларига ўқитишни ташкил этиш бирмунча яхшиланганлигига қарамай, кўпгина ўқувчиларнинг улгуриши ва билимларининг сифати ҳозирги юксак талаблар даражасида эмас.

Мактабгача тарбия муассасалари тармоғи йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Республикамизда кейинги йилларда болалар боғча ва ясилиларини кўпайтириш, уларга болаларни кўпроқ тортиш борасида катта ишлар амалга оширилди. Республика колхозларининг кўпчилигида доимий ишлайдиган болалар боғчалари ташкил этилди. Ана шундай боғчаларда колхозчиларнинг 67 минг фарзанди тарбияланмоқда.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш мактабгача тарбия муассасалари ва умумий таълим мактабларида олиб борилаётган ишларимизнинг асосий негизидир. Ўрта умумий таълимга ўтишда дарс ўқитишнинг аввалгидек асосий формаси бўлиб қолаверади. Москва, Тошкент ва бошқа шаҳарларданги илғор ўқитувчиларнинг «Ҳар бир ўқувчига чуқур ва мустаҳкам билим берайлик!» шиори остидаги мурожаати республика муаллимларига дастуриламал бўлиб қолди.

Шу йили В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг ярим асрлик тўйи нишонланади. Республикамиз мактабларининг пионер ва комсомол ташкилотлари юбилейга катта тайёргарлик кўргани ҳолда кўпгина фойдали ва мароқли тадбирларни ўтказмоқдалар.

Меҳнат ва политехника таълими ўқувчиларга коммунистик тарбия беришда алоҳида роль ўйнайди. Мазкур ўқув йилида республика мактабларининг 240 тасида пахта териш машинаси ва трактор ҳайдовчилар, 120 та мактабда автомобиль ҳайдовчилар тайёрланади.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг мажлислар залида умумий ўрта таълим ва янги ўқув программаларига ўтилиши муносабати билан халқ маорифи органларининг навбатдаги вазифалари масаласи бўйича республика халқ маорифи органлари раҳбарларининг семинар-кенгашида Ўзбекистон ССР маориф министри **С. Шермуҳамедов** ана шулар ҳақида тўхталиб ўтди.

Семинар кенгашда Ўзбекистон ССР маориф министрининг биринчи ўринбосари **С. Г. Романов** «Илмий-техника революцияси ва мактабларда ўқув жараёнини такомиллаштириш соҳасидаги вазифалар», Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари **И. С. Мўминов**, «Республикада педагогик кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишларининг аҳволи ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленуми қарорлари асосида уларни янада яхшилаш соҳасидаги вазифалар», педагогика фанлари доктори, профессор, СССР Педагогика Фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси **С. Р. Ражабов** «Республикада педагогика фанини янада ривожлантириш соҳасидаги вазифалар», Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг раиси **Ғ. Пўлатов** «Республика мактабларида жисмоний тарбия ва спорт ишлари қўйилишининг аҳволи ҳамда уларни яхшилаш чоралари тўғрисида», СССР Маориф министрининг ўринбосари **К. Г. Ножко** «Халқ маорифи экономикасини планлаштиришнинг баъзи масалалари тўғрисида», граждан мудофааси штаби бошлигининг ўринбосари **Н. Кузьмин** «Республика мактабларида граждан мудофааси ишларининг аҳволи ва уларни янада яхшилаш чоралари тўғрисида» темаларида доклад қилдилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтининг директори **Э. Қодиров**, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги республика ўқув-методика кабинетининг мудири **О. Шарипов**, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги Мактаблар бошқармасининг бошлиғи **М. Мирқосимов**, шу министрликнинг жисмоний тарбия бўйича республика методика кабинетининг мудири **Ғ. Узоқов** ўртоқларнинг янги программалар бўйича ўқитиш методлари, ўқувчилар билимининг сифатини ошириш, мактаблар ишларини инспекторлик текширишлардан ўтказишни такомиллаштириш, ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ XXII спартакиадасига тайёргарлик кўриши ҳақидаги қўшимча докладларини ҳам мароқ билан тингладилар.

Семинарнинг иккинчи кунида ўрта умумий таълимга ўтишни тугаллаш, КПСС XXIV съезди қарорлари асосида халқ маорифи ишини янада ривожлантириш, мактабдан ташқари болалар муассасалари тармоғини кенгайтириш, болаларга кино кўрсатишни яхшилаш, ўқувчилар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш, дарсликлар ва методик қўлланмаларни тайёрлаш ҳамда нашр этиш, мактаб касаба союз ташкилотлари ишларини яхшилаш, мактабларнинг ўқув-моддий базаларини мустаҳкамлаш масалалари ҳақида докладлар тингланди.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

✦ КИШИНЕВ. Ўсимликларни ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ биологик методлар институтида. Суратда: Наталья Брадовская ва Виктор Карелин ўртоқлар лабораторияда тадқиқот ишлари олиб боришмоқда.

✦ ҚИРҒИЗИСТОН ССР. Тянь-Шанда йирик энергетика узели бунёд этилмоқда. Улкан тўғоннинг баландлиги 217 метр, ГЭСнинг қуввати эса 1 миллион 200 минг киловатт. Бу улкан иншоотни бутун мамлакат қурмоқда. Суратда: Тўхтагул ГЭСи қурилишида.

(ТАСС фотохроникаси).

БЎСТОНЛИҚ районидаги «Ленинград» колхозида сут булоғини ошираётган моҳир соғувчилар кўп. Т. Абдураҳмонова, А. Бектоевалар шундай пешқадамлардан саналади. Ҳозирги кунда улар ҳар бош соғин сигирдан кўплаб серқаймоқ сут соғиб олишмоқда. Суратда: Т. Абдураҳмонова ва А. Бектоевалар ўзаро суҳбатлашмоқда.

И. ПОРТНОВ фотоси.

МЕВА ДАРАХТЛАРИГА ШАКЛ БЕРИШ

БОҒБОНЛАРГА МАСЛАҲАТ

Ҳаво исиб, боғларимизда иш бошланиб кетди.

Ҳозирдан ҳар бир дарахтни озиқлантириш, шу билан бирга, уларнинг мевали шохларини кўпайтириб бориш диққат-эътиборда бўлмоғи лозим.

Шафтоли дарахти ўтқазилгач, икки-уч йилдан кейин ҳосил беради. Уни косасимон шакл бериш айниқса катта аҳамиятга эга. Бу ён шохларини бақувват қилади. Косасимон шаклда ўстирилган шафтоли пастроқ шохларига тиргович қўйиш анча қулай бўлади. Дарахтларда ҳосил асосан бир йиллик бўлади. Шунинг учун уни ҳар йили нормал ҳолда кесиб туриш мақсадга мувофиқдир, шундай қилинмаса, ҳосил камайиб кетади. Ҳар бир навданинг узунлиги 30—40 сантиметр бўлмоғи керак. Шохлар орасидан ортиқча чиққан навдаларни олиб ташлаш, кучсизроқ ўсган навдаларнинг 3,1 қисмини чилпиш мақсадга мувофиқдир.

Бошқа мевали дарахтларга ҳам шакл бериб туриш керак. Бундай ҳолда дарахт шохлари шамолда кам чайқалади, меваси унчалик тўкилмайди. Шохлар бир хил масофада бўлганлиги учун мева рангдор, ширали бўлади Дарахтларга сепиладиган химиявий дорилар шохларга бир текисда тушади. Мева дарахтларини асосан, ҳосилга кирган вақтгача сийраклантириш, навдаларнинг 2/1 ёки 3/1 қисмини олиб ташлаш керак.

Синган, касалланган ва ортиқча шохларни мева куртаги уйғонгунгача, ток қайчиси билан, йўғонлиги 2/3 сантиметрдан ошган навда ва шохчаларни эса ўткир қўл арраси билан қирқиб, боғ мойи билан мойлаш муҳим аҳамиятга эга. Янги ўтқазилган кўчатларга шакл бериш учун ён навдалардан 3—4 тасини қолдириб, қолганлари қирқиб ,сийраклаштирилади, ён навдаларининг ўсишига қараб 2/1 ёки 3/1 қисми кесиб ташланади. Марказий лидер навда ён навдаларга қараганда 25—30 сантиметр баланд қилиб кесилади.

Боққа ўтқазилган бир ёшарли олма кўчатларининг илдизлари соғлом ва бақувват бўлиши, кўчатнинг баландлиги 180—200 сантиметр бўлмоғи зарур. Пайвандларда ўстирилган бир ёшарли олма кўчатлари шундай бўлса, у тез ривожланиб ҳосилга киради.

М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ПИЛЛАЧИЛАР МАЛАКАЛАРИНИ ОШИРМОҚДАЛАР

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институтининг олим ва мутахассислари республикамиз, шу жумладан, Тошкент область пиллачилари билан амалий алоқаларни тобора мустаҳкамлаб, улар билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар.

Ипак қуртининг маҳсулдор дурагайлари, тутнинг янги сербарг навларининг тобора кўпайтирилаётгани пилла ҳосилдорлигини оширишда муҳим омилдир. Буни назарда тутган институт мутахассислари тутнинг янги навларини янада кўпайтириш мақсадида кўплаб кўчат ва қаламчалар етказиб бердилар! Институт олимлари пиллачиларнинг малакасини ошириш учун амалий ёрдам бермоқдалар. Пиллачилар учун очилган курс ва семинарларда фаол қатнашиб, турли темаларда лекциялар ўқимоқдалар.

Областимизнинг Оққўрғон, Бекобод, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон, Янгийўл, Калинин, Орджоникидзе ва Пискент районларининг колхоз ва совхозларидан келган 400 дан ортиқ пиллачилик бригадалари институтда ташкил этилган ўн кунлик семинарда қатнашдилар.

Машғулотларда институтнинг Б. Парпиев, А. Исломов, Ш. Абдуқодиров, О. Пўлатов каби олимлари ипакчилик озуқа базасини мустаҳкамлашга қаратилган тутзорларни барпо қилиш, ўғитлаш, ипак қурти уруғини инкубацияси, қурт боқиш агротехникаси, янги механизмлар, пиллачилик экономикаси ва ҳақ тўлаш, ипак қурти касалликларига қарши кураш чоралари, пилла стандартлари ҳақида лекция ўқидилар.

Семинар қатнашчилари янги тутзорлар, енгил типдаги қуртхоналарни бориб кўрдилар ва институт лабораторияларида олиб борилаётган ишлар билан танишдилар.

Бу, шубҳасиз, ипак қуртининг озуқа базасини ривожлантириш, қурт боқиш мавсумини юқори савияда ўтказиш ва ниҳоят она-Ватанга қимматли хомашё—пилла етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларини бажаришда ёрдам беради.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 1 март. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг Кантхо вилоятида жанг қилаётган жангчилари 19 февралда Сайгон қўғирчоқ армиясига қарашли тўққизинчи дивизиянинг 15-полки штабига ва тўплари ўрнатиб қўйилган жойларга тўсатдан зарба бердилар.

Озодлик матбуот агентлигининг хабарида айтилишига қараганда, ватанпарварлар душманнинг 15 нафардан кўпроқ солдатини, шу жумладан америкалик кўпгина «кенгашчилар»ни сафдан чиқарганлар, 12 ҳарбий машинани ва бешта замбаракни яксон қилганлар.

Жанубий Вьетнамнинг Барин вилоятидаги партизанлар 11 ва 12 февраль кунлари бир неча марта пистирма қўйиб, Фуми районидаги 15-рақамли йўлда жазолаш операциялари ўтказаётган қўғирчоқ қўшинларининг отрядлари билан жанг қилганлар. Шу жанглар натижасида ватанпарварлар душманнинг юз нафарга яқин солдатини сафдан чиқарганлар.

✦ ВДР. Мамлакатдаги энг йирик Намдинь тўқимачилик комбинати ишчилари фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Корхонада 13 мингдан ортиқ киши, асосан аёллар ишлашади. Суратда: илғор тўқувчи Ле Тхи Ти иш устида.

В. СОБОЛЕВ фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

АНЖЕЛА ДЭВИСГА ОЗОДЛИК!

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АҚШ Компартиясининг бош секретари Гэс Холл Анжела Дэвиснинг турмадан капилга берилганлиги уни озод қилиш учун курашда тўла ғалаба қозониш имконияти борлигини исбот этади, деди.

Гэс Холл Сан-Хоседа Анжела Дэвис билан учрашиб Калифорниядан ҳозиргина қайтиб келган эди. У «Дейли уорлд» газетасида босилган суҳбатида Анжела билан «унутилмас учрашуви». дан олган таассуротларини сўзлаб берди. Гэс Холл Компартия раҳбарлари ва Компартиянинг барча аъзолари Анжела Дэвисни гоят иззат-ҳурмат қилаётганлигини унга айтди. Гэс Холл А. Дэвис партиянинг яқинда ўтказилган съездида АҚШ Компартияси Марказий Комитети составига сайланганлигини ҳам унга расмий суратда маълум қилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ПРАГА. «Руде Право» газетаси бундай деб ёзади: «Анжела Дэвис ўзининг мардонавор кураши билан бутун дунёдаги тараққийпарвар кишиларнинг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди. Анжела Дэвис иши устидан ўтказилаётган суднинг бутун вазияти уни судга берган жамиятнинг қиёфасини кўрсатиб турибди, деб таъкидлайди газета. Бу суд ошкора сиёсий характерга эга бўлиб, ундан кузатилган мақсад Қўшма Штатлардаги негрлар ҳаракатини чўчитишдан иборат, деб ёзади «Руде Право».

Газета халқаро тараққийпарвар жамоатчиликнинг мард Америка коммунист қизи билан бирдамлигини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш зарурлигини таъкидлайди.

●

✦ НЬЮ-ЙОРК. БМТ хавфсизлик кенгаши жанубий Родезиянинг бутун халқига озодлик ва тенглик шароитида ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини амалга ошириш имконияти берилмагунга қадар жанубий Родезиядаги ирқчи режимга нисбатан иқтисодий жазо чораларини узайтириш ва ўзининг тўла кучида қолдириш тўғрисидаги қарорни қабул қилди.

Кеча кечқурун қабул қилинган бошқа бир резолюцияда жазо чоралари бузилган ҳамма ҳолатларни жазо кўриш комитети синчиклаб қараб чиқиши кўзда тутилади. Бу резолюция овозга қўйилганда 13 делегат уни ёқлаб овоз берди, икки делегат — Қўшма Штатлар билан Буюк Британия делегатлари холис қолди.

РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ МАСАЛАСИ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

БОНН, 1 март. (ТАСС). Бремен, Любек, Брауншвейг шаҳарлари ва Ғарбий Германиянинг бошқа шаҳарларида «1972 йил кўклам кампанияси»га тайёргарликка бағишланган йиғилишлар ўтказилмоқда. Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан тузилган шартномаларини ратификация қилиш тўғрисидаги талаблар, шунингдек, хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини 1972 йилдаёқ чақириш масаласи бу йиғилишларнинг диққат марказида турибди.

Любекда ўтказилган йиғилишда касаба союз активларидан Рольф Варнке нутқ сўзлади. У Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи ва Польша билан тузган шартномаларини тезроқ ратификация қилиш ғоят муҳим эканлигини таъкидлаб, «ана шу шартномаларга мос бўлиб тушадиган» сиёсатни изчиллик билан амалга ошириш зарур эканлигини ҳам уқтириб ўтди.

ВАҲШИЁНА ҲУЖУМ ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ—ЙОРК, Американинг «В—52» оғир бомбардимончи самолётлари Жанубий Вьетнам вилоятларига шиддатли ҳужумларни бугун эрталаб давом эттирди. 900 тоннадан кўпроқ бомба ташланди. АП агентлигининг Сайгондан берган хабарида айтилишига қараганда, бу самолётлар Данангдан 40—60 километр нарида ва Контумдан 20—30 километр наридаги районларни бомбардимон қилганлар.

ЯНА АГРЕССИЯ ҚИЛИНДИ

БАЙРУТ, 1 март. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари бугун кечаси қўшни араб мамлакатлари — Сурия ва Ливанга қарши яна қуролли агрессия қилдилар.

Исроил ҳарбий самолётлари Сурия тупроғида чегарадан тахминан 8-12 километрлик масофада жойлашган аҳоли яшайдиган бир неча пунктни ваҳшиёна бомбардимон қилди. Сурия ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмларининг тўпларидан қаттиқ ўт очилганидан кейин исроиллик қузғунлар бомбардимон қилишни тўхтатиб, тумтарақай қочишга мажбур бўлдилар. Авиация ҳужуми билан бир вақтда Исроил артиллерияси Жулон тепаликларининг жанубий районларида Сурия территориясини тўпга тутди.

Исроил артиллерияси Ливаннинг жанубий қисмидаги тинч аҳоли яшайдиган пунктларни ҳам яна қаттиқ тўпга тутди.

✦ ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Клевчи-под Черховимдаги керамика буюмлари заводида деярли аёллар ишлашади. Улар қўлидан чиққан чиройли вазалар, сервизлар, девор безаклари мамлакатдагина эмас, ҳатто чет элларда ҳам катта шуҳрат қозонган. Суратда: рассом Барбора Хайдова идишларга гул солмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ГЕНЕРАЛ ГРИВАС—НАТО АГЕНТИ

Урта денгиз районида бўлаётган воқеалар жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

Греция реакцион ҳукуматининг Кипр республикасига берган ультиматуми, Америка империалистларининг Греция Пирей портини 6-флотининг таянч базасига айлантириш ҳақида «қора полковник»лар ҳукумати билан тил бириктириши тасодифий ҳол эмас. Греция ва Кипр республикасининг Урта денгиз районидаги стратегик ҳолати Пентагон ва Нато қўмондонлигини кўпдан бери қизиқтириб келади.

Грециянинг Корфу ороли, Элевсис, Африн районн, Родос, Лерос, Лемнос ороллари, Тимбаклон районлари аллақачондан бери Америка империалистларининг ҳарбий базаларига айлантирилган. Кипрдаги Дехкалия, Акротири Америка ва НАТОнинг таянч базаларидир. Пирей портининг ҳарбий базага айланиши Пентагоннинг 10 мингдан ортиқ қуролли кучларини жойлаштириш имконини беради. Пентагон Грециянинг Салоники портини ҳам ҳарбий базага айлантиришга уринади. Бу ишларни амалга оширишда Қора полковниклар ҳукумати ва НАТОнинг агенти генерал Гривас катта роль ўйнамоқда.

Гривас коммунизмнинг ўтакетган ашаддий душмани сифатида ном чиқарган. «Юманите» газетаси генерал Гриваснинг қабих башарасини фош қилиб ташлади. Гривас Гитлер Грецияни оккупация қилиб олган йилларда грек ватанпарварларини фашист жаллодларига тутиб беришда ном чиқарган. У 1960-йиллардан бошлаб Грецияда давлат тўнтаришини ташкил қилишга алоҳида шароит яратган. 1967 йилда Грецияда реакцион кучларнинг ҳокимият тепасига чиқиб олишида ҳам Гриваснинг қўли бўлган.

1955 йилдан то 1959 йилгача кипрликлар орасида миллатчи группаларни тўплаб, демократик кайфиятдаги жуда кўп кишиларни қирғин қилишга бош бўлган. «Қора полковник»лар ҳукуматининг ёрдами билан генерал Гривас ўтган йил сентябрь ойида яширин йўл билан Кипрга келган. Кипрдаги қора кучлар билан бирга қуролли отрядлар ташкил қилган. Гривас отряди Кипрдаги Макариос бошлиқ қонуний ҳукуматни ағдариб ташлашни мақсад қилиб олган. «Қора полковник»лар ҳукуматининг генерал Гривасни Кипр ҳукуматининг составига киритиш ҳақидаги талаби ана шундай қонли мақсадларни кўзда тутади. Кипрни Грецияга қўшиш ёки уни бўлиб ташлаш, ҳарбий базаларга бутунлай айлантириш НАТО блокининг асосий мақсадидир.

Кипр республикасининг Макариос бошлиқ ҳукумати ва унинг қуролли кучлари республиканинг мустақиллигини ҳимоя қилиш учун жанговар ҳолда турипти.

А. ОМИЛОВ,
Тошкент Давлат педагогика институтининг катта ўқитувчиси.

✦ ТОШКЕНТ шаҳри ва областимиздаги мавжуд маданият уйларининг бадиий ҳаваскорлик коллективлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Бадиий коллективларда юбилейга бағишлаб қизиқарли ва рангбаранг концерт программалари тайёрланмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ҳам шонли санага пухта ҳозирланмоқдалар. Суратда: маданият уйи бадиий ҳаваскорлари миллий куй ижро этишмоқда.

Р. ШАМСУДДИНОВ фотоси, (ЎзТАГ).

АХБОРОТ БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ЧИРЧИҚ

СССР 50 ЙИЛЛИГИГА

Шаҳардаги маданий-оқартув муассасалари Совет Социалистик республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун кўпгина тадбирларни амалга оширмоқда. Жумладан, 8-кутубхонада «Иттифоқ дўстлиги мустаҳкам» мавзуида адабий-бадиий кўргазма ташкил қилинди. Шунингдек, бу кутубхона ходимларининг ташаббуси билан «Бепоён менинг Ватаним» номли оғзаки журнал тайёрланди.

Шаҳар ўлкашунослик музейида халқлар дўстлиги мавзуида янги экспозиция очилди.

СТУДЕНТ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

Электрохимия комбинати, «Чирчиқсельмаш», «Узбекхиммаш», трансформатор заводлари студентларнинг ишлаб чиқариш практикасини ўтказиш базасига айланиб қолган. Шунингдек, бу корхоналар Тошкент Политехника институтининг Чирчиқдаги механика факультетига ҳам катта ёрдам кўрсатиб келмоқда. Айни кунларда химия комбинатида 20 студент диплом олди практикасини ўтяпти.

МУЗИКАЛИ ТАНАФФУС

«Узбекхиммаш» заводининг қозон цехида музикали танаффус эълон қилинди. Тушки танаффусда ишчилар ҳузурига ташриф буюрган бадиий ҳаваскорлар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан цех аҳлини мамнун этишди. Машинасозлар маданият саройи бадиий ҳаваскорларининг бундай таҳсинга лойиқ ишлари шаҳардаги кўпгина саноат корхоналарида ҳурмат билан тилга олинади.

О. ЛЕВАК.

ШИФОКОРЛАР САРДОРИ

Тўйхат ўрнида

... Ёқуб ака, кенг ва ёруғ коридордан ўтиб борар экан, беморлар унга илтифот билан йўл беришарди.

— Салом, Ёқуб ака!..

— Салом, салом азизлар. Яхши даволанаяпсизларми? Кайфиятларингиз жойидами? Жуда соз...

Одатдаги ижодий меҳнат куни бошланди. Айтгандай, бугун илмий совет чақирилган. Курортология масалалари юзасидан ахборотлар тингланади. Ёқуб ака ҳам сўзга чиқиши керак. Кейин Фрунзе шаҳри билан телефон орқали боғланиб, ижодий ҳамкорлик хусусида гаплашиб олади. Даволаш билан боғлиқ қатор масалалар йўл-йўлакай ҳал қилинади. Ҳамма-ҳаммасига улгириш керак.

Бой тажриба ва билими, серғайрат ташкилотчилиги билан шифобахш даргоҳга бош-қош бўлиб келаётган бу катта қалб эгасини балки сиз ҳам яхши биларсиз. Ҳа, бу киши Н. А. Семашко номли Ўзбекистон Давлат курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институтининг директори доцент Ёқуб Мўминов бўладилар.

Ёқуб Каримбобоевич шифокорларга қандай меҳрибон раҳбар бўлса, беморларга ҳам шундай қадрдон ва азиз. Шифокорлик касбини танлаганига мана 55 йил бўлиб қолди. Ярим асрдан ортиқ давр!

Бу, айтишга осон! Ахир, ўтган ҳар бир йил олим учун тиниқсиз изланиш ва камолот сари интилиш йиллари бўлди. Бу орада у қанчадан-қанча ибратли ишларга қўл урмади, совет медицина фани хазинасига муносиб дурдоналар қўшмади, дейсиз!

Моҳир шифокор меҳнат дафтарчасининг дастлабки варағини очиб берган ўша ҳаяжонли дамларни кечагидай яхши эслайди:

— 1918 йил. Ҳарбий санитар сифатида ишга қабул қилиндим. Улуғ Октябрь инқилоби ғалаба қозонган дастлабки йиллар эмасми, мамлакатда очлик ва яланғочлик ҳукм сурар, кишилар ўртасида турли касалликлар тарқалганди. Ўшанда аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишдек муҳим ишга озми-кўпми улуш қўшаолганим билан фахрланиб қўяман...

Орадан йиллар ўтди. Тошкент медицина техникумини муваффақиятли тугатган ёш шифокор Е. Мўминов катта мустақил ҳаёт йўлига қадам қўйди. Бу жўшқин меҳнат йўли ҳаёт китобига айланди.

Шу китобнинг айрим саҳифаларини кўздан кечирамиз: Тошкент область медицина санитария меҳнати бўлими раисининг ўринбосарлигидан область халқ маорифи бўлими мудирлигига тайинланган Ё. Мўминов орадан кўп ўтмай Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш Халқ комиссарининг ўринбосари бўлиб ишлай бошлади. Кейинчалик Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш халқ комиссари лавозимига кўтарилди.

Жонкуяр шифокор медик кадрлар тайёрлашга муносиб ҳисса қўшди. Тошкент меди-

цина институтининг директори сифатида катта фаолият кўрсатди. Санитария институти коллективига раҳбарлик қилган йиллар ҳам мазмунли бўлди.

Серқуёш республикамизда курортологияни ривожлантиришга Ёқуб ака яқиндан бош қўшди. Унинг ҳаёт йўли курортология билимининг тараққиёти, бу фан ютуқларини турмушга татбиқ этишга бўйсундирилиши билан узвий боғланиб кетди. Диёримизда бальнеологик ва иқлимлаштирилган шифохоналар тармоғини кенгайтиришда ҳам олимнинг хизматлари катта.

Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган И. А. Семашко номи билан аталмиш курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институтига ўртоқ Е. Мўминов 22 йилдан бери директор. Шифобахш даргоҳда қўлланилаётган илғор даволаш усулларини жорий этишда Ёқуб Каримбобоевичнинг ташкилотчилик роли ва иштироки катта бўлди. Тошкент минераль сувини ер остидан қазиб олишда ва ундан фойдаланишни йўлга қўйишда ҳам, институт учун қурилган 300 ўринли янги корпусни қуришда ҳам, шифохона ҳузурида курорг-физиотерапия поликлиникасини очишда ҳам жонбозлик кўрсатди. Унинг ташаббуси билан Чортоқдаги тўнғич бальнеологик курорт ташкил топди.

Дарҳақиқат, Е. Мўминов республикамиз шароитида курортларни очиш соҳаси билан мукаммал шуғулланиб келаётган толмас тадқиқотчи. Унинг «Ўзбекистон ССРда курорт ишлари ва бу соҳани ривожлантириш истиқболлари», «Ўзбекистоннинг курорт бойликлари», «Тошкент минерал сувлари», «Чортоқ» курорти — Ўзбекистоннинг биринчи бальнеологик шифохонаси» каби илмий китоблари бундан гувоҳлик беради. Умуман, олим 40 га яқин илмий ишнинг муаллифидир. Улар ҳажман катта ёки кичик бўлишидан қатъий назар, олимнинг кўпйиллик заҳматлари оқибатида майдонга келди.

Бахт — меҳнатда деганларидек, Ёқуб аканинг кўпйиллик хизматлари муносиб тақдирланди. Кўксини безаб турган Ленин ордени, уч Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки «Ҳурмат белгиси» ордени ва бирқанча медаллар Ё. Мўминовнинг эл иззат-икромини қозонганлигидан, меҳнатдан бахт-обрў топганлигидан нишона эмасми! У бугунги кунда ҳамкасбларининг сардори, республикада хизмат кўрсатган врач. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби унвонига ҳам эга.

Бугун моҳир шифокорнинг катта тўйи. Кенг жамоатчилик меҳрибон устоз, ташкилотчи ва фан арбоби туғилган куннинг 70 йиллиги ҳамда илмий ва жамоатчилик фаолиятининг 54 йиллигини нишонлайди.

Ёқуб ака ҳали кексаликни тан олганича йўқ. Халқ сиҳат-саломатлиги йўлида яна ҳормай-толмай меҳнат қилаверади. Ахир, айтишади-ку, беморнинг билдирган миннатдорлиги шифокорга умр бахш этади деб!

А. АЛИЕВ.

ДОНОЛАР ИЖОД ҲАҚИДА

Ёзувчи яшаш ва ижод этиш учун, албатта, пул топиши керак, лекин у ҳеч қачон пул топиш учун яшаши ва ёзиши шарт эмас.

К. МАРКС.

Тафаккур инсонга берилган буюк инъом, кишилик тараққиёти эса кўп жиҳатдан ана шунга боғлиқ...

К. МАРКС.

●

...Машқ, дўстларим, энг яхши қобилиятдан кўра ҳам кўп нарса беради.

ЭПИХАРМ.

●

Қўлимиздан келмайдиган юмишни қилиш оғир ва умуман бундай ишдан воз кечмоқ керак.

БИОН.

●

Янгиликка интилиш — инсон тафаккурининг биринчи эҳтиёжидир.

СТЕНДАЛЬ.

●

Адабиёт жабҳасида биз аристократлар эмасмиз. Биз номларга эмас, балки яратилган асарларга разм соламиз...

Н. М. КАРАМЗИН.

●

Агарда адабиёт иши ҳимоя қилинмаганда, у қандай аҳволга тушар эди? Бизнинг ўз талабчан судимиз бор — у ҳам бўлса келажак. Ана шу суд қаршисида тура олган адиб энг бахтли кишидир!

О. БАЛЬЗАК.

●

...Ҳамма асрларда, ҳамма халқларнинг ҳақиқий шоирлари улуғ мутафаккир, файласуф ва аввало, маърифат яловбардорлари бўлишган.

Д. В. ВЕТЕВИТИНОВ.

●

Шеър ёзаолиш бу ҳали шоир деган гап эмас: ҳамма китоб жовонлари бу ҳақиқат гувоҳномалари билан қалашиб ётибди.

В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

●

Ўтлоқдан олинган бир томчи шудрингда бутун бир жонли мавжудот — олам мужассам; жўшқин ҳаётдан олинган бир томчи — ҳар кеча кундузимизда шеърият ва гўзаллик лиммо-лим картиналарда ҳам бутун бир олам акси. Фақат сен кўзингни оч ва уларга диққат билан боқ!

Х. АНДЕРСЕН.

●

...Ҳар бир кишининг қалб қулфи бор. Уни очмоқлик фақат шеъриятгагина хос...

Н. А. НЕКРАСОВ.

●

Ёзувчининг фақат ягона бир устози бор: у ҳам бўлса — китобхон.

Н. В. ГОГОЛЬ.

●

Ҳақиқий ёзувчи — бу қадимий пайғамбарларнинг худди ўзгинаси: у оддий кишиларга нисбатан ҳамма нарсани аниқроқ кўра олади.

А. П. ЧЕХОВ.

●

Кишиларни янги ва таъсирли ҳақиқатга ўргатмаган шеърўқиш учун мутлақо нолойиқ.

ВОЛЬТЕР.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

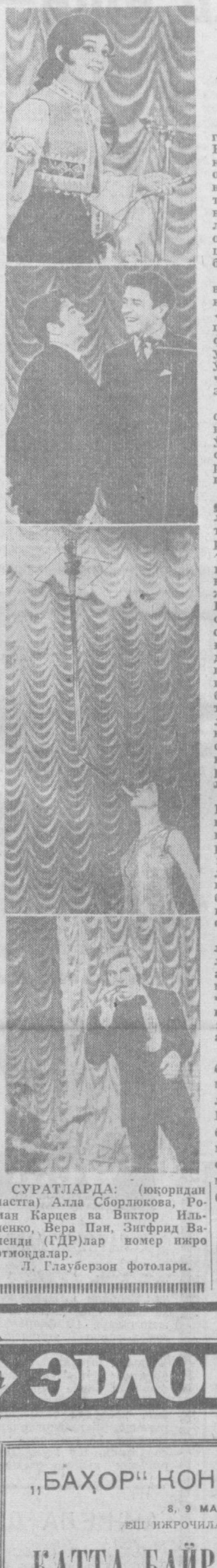

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) Алла Сборлюкова, Роман Карцев ва Виктор Ильченко, Вера Пан, Зигфрид Валенди (ГДР)лар номер ижро этмоқдалар.

Л. Глауберзон фотолари.

ЖЎРОВОЗ САНЪАТКОРЛАР

ТОШКЕНТ баҳорининг ўзига хос латиф-назокати бор. Биринчи март диёримизга ҳар қачонгидек диллларга оламолам қувонч ва илҳом солиб келди. Шу куни азим пойтахтимизга ташриф буюрган совет ва чет эл эстрадаси усталарининг қувноқ сози ва хуш овози ҳукм суриб турган ана шу ажиб кайфиятта ҳамоҳанг бўлиб кетди.

... Саҳнага Игорь Кричук ва Валентина Ковтунлар чиқиб келишади. Бу кеча уларга «Дўстлик тароналари» концертини бошқариб бориш вазифаси юклатилган. Моҳир сўз усталарининг мининомерлари ўзига хос. Уларнинг ҳар бир чиқиши бенихтиёр кўнгилга завқ бағишлайди.

Петра Черноцка микрофон олдида. У чехословакча қувноқ қўшиқ бошлайди. Қўшиқнинг ўйноқилигими ёки ижрочининг санъаткорона шўх хатти-ҳаракатими унинг ҳар бир номерига ажиб жозиба кашф этади.

Одесса миниатюралар эстрадаси коллективининг аъзолари, эстрада артистлари Бутуниттифоқ конкурсининг лауреати Роман Карцев ва Виктор Ильченко, акробатчи-эксцентриклар Илья Водопьянов ва Михаил Захаров, оригинал жанр усталари Вера ва Эдуард Панларнинг чиқишлари, айниқса, — зални тўлдириб ўтирган санъат шинавандаларининг қизғин олқишига сазовор бўлади. Бу совет санъат усталари ижро этган номерлар ўзининг гўзаллиги ва мазмун моҳияти билан кишини бенихтиёр мафтун этади. Вера Паннинг қилчилар билан бажарган жуда нозик оригинал номерлари таҳсинга сазовор. У ижро этган номерлар томошабинлар хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади.

Куй дилнинг тори, дейдилар. Юрий Маликов раҳбарлигидаги «Самоцвети», Анатолий Коган раҳбарлигидаги «Червонарута» ва М. Рубин раҳбарлигидаги вокаль-чолғу ансамбллари коллективлари дўстлик концертига ярашган гулдаста бўлиб тушган. Улар ижро этган дилрабо куйлар дилларга ором бўлиб йўғрилади.

Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган ҳамдўст санъаткорлар коллективини «Дўстлик ансамбли» деб атасак янглишмаган бўламиз. Чунки у совет, чехословак, югослав ва Германия Демократик Республикаси эстрадаларининг моҳир санъаткорларидан ташкил топган.

— Тошкент дилларда достон бўлган шаҳар, — дейди «Самоцвети» вокаль-чолғу ансамблининг бадиий раҳбари Ю. Маликов. — Бу ерда концерт бераётганимиздан беҳад шодмиз. Концерт номерларимиз сиз, азиз тошкентликларни мамнун этолса, биз ўзимизни беҳад бахтиёр ҳисоблаймиз.

Ҳ. НОСИРОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ — ҲАВАСКОР ХОНАНДАЛАР

«Баҳор» концерт залида Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг ташаббуси билан ССР Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган ҳаваскор яккахон хонандаларнинг республика конкурси бўлиб ўтди. Бунда аввал областларда ўтказилган конкурс ғолиблари қатнашдилар.

Республика конкурсида беш киши ўн балл, 28 киши тўққиз ва юз киши саккиз балл олишди. 9 ва 10 балл олган ҳаваскор хонандаларга биринчи ва иккинчи даражали диплом, қўл радиоприёмниги, қўл соати мукофотлари ҳамда конкурс лауреати деган шарафли унвон берилди. Яхши кўрсаткичга эришган 80 ҳаваскор хонандага эса консерватория, театр ва рассомчилик институтининг тайёрлов бўлимларига ва музика билим юртларига кириб ўқиш учун тавсиянома берилди.

Шуниси қувончлики, конкурс ғолиблари — турли касб эгалари. Уларнинг орасида студентлар, механизаторлар, тарбиячилар ва мактаб ўқувчилари бор. Ўн балл олган хонанда Саёҳат Маликова Фарғона область Қува районидаги 22-ўрта мактабда музика ўқитувчиси. Сайёра Мирзаева эса Фарғона Давлат педагогика институти чет тиллар факультетининг учинчи курс талабаси.

Бу конкурснинг ўтказилиши натижасида халқ талантлари орасида юксак қўшиқ маданияти ва санъатини эгаллаган кўплаб умидбахш ёшлар борлиги аниқланди. Айниқса, Андижон, Фарғона, Самарқанд областлари бу борада диққатга сазовордир.

Уч кун давом этган конкурсда шунингдек баъзи камчиликлар ҳам аниқланди ва уларни бартараф қилиш учун тегишли тадбирлар белгиланди.

Ёш яккахон хонандаларнинг республика конкурсини ҳар икки йилда ўтказиб туришга қарор қилдик.

М. РИЗАЕВА, жюри аъзоси, Тошкент Давлат консерваториясининг доценти.

Спорт

ГРОССМЕЙСТЕРЛАР БИЛАН БЕЛЛАШИШАДИ

Кеча Москвада Бутуниттифоқ шахмат олимпиадасининг финали бошланди. Бу мусобақа қатнашчилари маҳоратининг юксаклиги ва оммавийлиги жиҳатидан илгариги ҳамма мусобақалардан устун туради. Физкультура коллективлари область, ўлка ва республикаларда ўтказилган турли босқич мусобақаларида миллиондан ортиқ шахматчи иштирок этди.

Финалда биринчилик учун иттифоқчи республикалар Москва ва Ленинграднинг, 17 командаси курашади. Москва коллективини жаҳоннинг собиқ чемпионлари Петросян ва Смислов, РСФСР командасини гроссмейстерлар Полугаевский ва Карпов, ленинградликларни Корчной ва Тайманов бошқарадилар. Украина коллективида Штейн ва Тукмаков каби кучли гроссмейстерлар бор. Латвия ССР командаси собиқ жаҳон чемпиони Таль, Эстония ССР вакиллари гроссмейстер Керес етакчилигида учрашувларни ўтказадилар. Ўзбекистон командаси республикамизнинг энг кучли спорт мастерлари эр-хотин Борисенко, Муҳиддинов, Мухин, Мкртичан кабилардан ташкил топган.

17 та команда учта группага бўлиниб, курашади. Ҳар бир группадан иккита энг яхши коллектив кейин олий мукофотлар учун мусобақалашади. Биринчи ўринни олган командa физкультура ва спорт комитетининг кубоги, команда аъзолари эса олтин медаллар билан мукофотланадилар.

КУБОК ЎЙИНЛАРИ

Биринчи март куни СССР кубогининг 1/16 финалида учта ўйин бўлди. Сочи шаҳрида мамлакат чемпиони киевликлар Ивановонинг «Текстильщик» командасини 2:1 ҳисобида енгдилар. Тўпларни «Нефтчи»дан киевликлар сафига ўтган Шевченко ҳамда Еремеев, «Текстильщик» командасидан эса Потапов киритишди. Хостада «Зенит» — «Олга» учрашуви бўлди. Ҳисоб 1:0. Тўпни Вьюн киритди. Ереванда «Арарат» кутилмаганда Ленинграднинг «Динамо» коллективига ютқазиб қўйди. «Динамо» ҳужумчиси Кондрашов мамлакатнинг кумуш соврин-дорлари дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритди.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — Кўрсатувлар программаси, 11.00 — Янгиликлар.

Рус тилида: 11.10 — «Лочин бўлиб туғилмайди» (телевизион ҳужжатли фильм). 11.30 — «Хотин-қизлар, сизлар учун» (концерт). 12.15 — «Учрашув» (ҳужжатли фильм).

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.50 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 17.55 — «Старшеклассник» программаси. «Комсомоллар минбари», 18.30 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 18.45 — «Касаба союз — коммунизм мактаби», 19.00 — Касаба союз бадиий ҳаваскорлик коллективларининг Ўзбекистон касаба союзлари X съездига бағишланган концерти (Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат Академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади). 21.00 — «Ахборот» информацион программаси. 21.15 — Ўзбекистон ғаллакорларининг янги марралари.

22.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.00 — «Бир актёр театри». А. АЛЕКСИН. «Тўй кечаси оқшомида», 22.30 — Рус музикасининг классиклари. А. П. БОРОДИН.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 19.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «СПАРТАК» (Тошкент) — «МОТОР» (Барнаул). Танаффус вақтида киноочерклар. 21.45 — «Тўлқинда — 02» (ўзбек тилида). 22.15 — А. ЧЕРНОВ ва В. АРЗУМАНОВ «Икар» (фильм-балет).

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/III да Шоҳ Эдип, 4/III да Парвоз.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/III да Хотинимнинг эри, 4/III да Хотинимнинг эри.

Кино

Садоқат (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА», «СПУТНИК», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун). «КЎКЧА», (кундуз соат 12, 3 ва кеч 8.45 да).

Музика садолари — «ЧАЙКА», (кундуз ва кечқурун).

Қизларни ўғирлаш — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Антрацит — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Том Жонс — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Туманли тун — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Балиқлар қалқиб чиққан кун — «КЎКЧА» (кеч соат 6 ва 7 яримда).

„БАҲОР" КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9 МАРТДА

ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА

Солистлар: Ҳайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Дилором ҚАЮМОВА, Гулшод ОТАБОЕВА, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА, Азим АЗИЗОВ, Карима УЗОҚОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Концерт 8 март кундуз соат 4 ва кеч соат 8 да;

9 мартда кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар «Баҳор» ва Я. М. Свердлов номли концерт зали кассаларида кундуз соат 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

5 МАРТДА

БАҲОРГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

АЛЬБИНА ЗОТОВА РАҲБАРЛИГИДАГИ «АФСОНАВИЙ ЎЛКА» ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Томошалар кеч соат 7 яримда бошланади.

Шанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда;

якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда томошалар кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш кассаси кундуз соат 11 дан ишлайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—02259. ИНДЕКС 64697. Б. 1700.